

Сарајево, 13.05.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 06.05.2019.- 10.05.2019.**

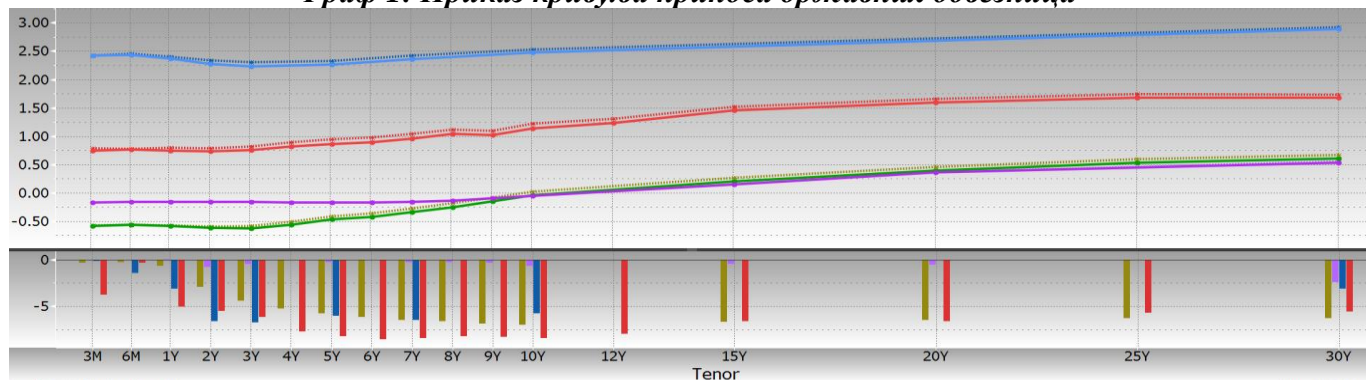
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	3.5.19	-	10.5.19	3.5.19	-	10.5.19	3.5.19	-	10.5.19	3.5.19	-	10.5.19
2 године	-0,59	-	-0,62	2,33	-	2,27	0,80	-	0,74	-0,15	-	-0,16
5 година	-0,41	-	-0,47	2,32	-	2,26	0,95	-	0,86	-0,16	-	-0,16
10 година	0,03	-	-0,05	2,53	-	2,47	1,22	-	1,14	-0,04	-	-0,05

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	3.5.19	-	10.5.19
3 мјесеца	-0,553	-	-0,556
6 мјесеци	-0,566	-	-0,569
1 година	-0,546	-	-0,543

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.05.2019. године (пуне линије) и 03.05.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Поштравање тензија између САД и Кине је већ почетком седмице било у фокусу тржишта, а дешавања око преговора ове двије земље утицало су на пад европских индекса акција, као и на пад сигурнијих обвезница еврозоне. Приноси њемачких обвезница су смањени између 3 и 7 базних поена у односу на претходну седмицу. Осим приличног пада глобалних, па тако и европских индекса акција, на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама имале су нове прогнозе Европске комисије. Ове прогнозе, саопштене почетком прошле седмице, указују на **привредни раст еврозоне у овој години од 1,2%, док је у фебруару било очекивано 1,3%**. За 2020. годину се очекује раст БДП-а у еврозони од 1,5% (раније очекивано 1,6%). **Највећа промјена прогноза раста БДП-а појединачних чланица забиљежена је у Немачкој, гдје се сада очекује раст од само 0,5% у овој години, док је раније очекивано 1,1%, а упозорава се да би ескалација трговинских тензија могла и додатно негативно утицати на очекивања. Иако се очекује благи опоравак привредног раста Италије ове године (0,1%), ЕК прогнозира да ће однос дуга и БДП-а износити 2,5%, али се очекује да ће тај однос до 2020. године бити повећан на 3,5%, што је преко граничног нивоа ЕУ од 3%, а што би значило да ће Италија бити једина чланица ЕУ у 2020. години која ће прекршити дозвољена прекорачења дефицита. Након слабих прогноза за Италију, као и генерално повећане потражње за сигурним инвестицијама, приноси италијанских**

обвезница су биљежили приличан раст те су на седмичном нивоу повећани између 12 и 17 базних поена. Због супротног смјера кретања приноса, разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница је на крају прошле седмице повећана на око 273 базна поена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	МАЈ	1,2	5,3	-0,3
2.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	АПР	51,3	51,5	51,6
3.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	МАР	-5,4%	-6,0%	-8,1%
4.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	МАР	-2,6%	-0,9%	0,2%
5.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	МАР	-0,1%	-0,9%	0,5%
6.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	МАР	-1,2%	-3,1%	-0,2%
7.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	МАР	-0,8%	-1,4%	0,9%
8.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	МАР	-	0,5%	2,6%
9.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	МАР	-	-1,0%	0,1%
10.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	МАР	-4,50	-5,32	-4,13
11.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	МАР	20,0	22,7	18,0
12.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	МАР	1,8%	1,9%	3,0%
13.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	МАР	1,0%	-3,3%	0,9%
14.	Стопа инфлације – Холандија	АПР	-	3,0%	2,9%
15.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	АПР	-	-91,5	-34,0
16.	Стопа незапослености – Португал (квартално)	I квартал	-	6,8%	6,7%
17.	Стопа незапослености – Грчка	ФЕБ	-	18,5%	18,6%

САД

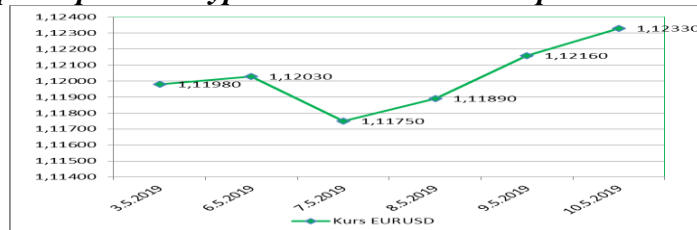
Прошла седмица у САД је протекла у знаку дешавања око трговинског рата између САД и Кине, а што се одразило на смањење приноса на америчке обвезнице, као и на индексе акција. Наиме, преговори који су вођени крајем седмице нису резултирали постизањем споразума, те је у петак, како је и раније најављено, почела примјена повећаних тарифа на увоз кинеске робе у вриједности од око 200 милијарди USD. Званичници Кине су изјавили да ће та земља подузети контрамјере у наредном периоду. Трговински рат између ове двије земље знатно је утицао на глобалну економију у прошлој години, а ситуација би се могла погоршати с обзиром на то да је председник САД најавио додатно повећање тарифа на кинеску робу у вриједности од око 325 милијарди USD. Током викенда, председник Trump је изјавио да би било мудро да Кина сада дјелује како би се постигао трговински споразум, упозоравајући на то да ће САД понудити далеко лошије услове, уколико он буде поново изабран за председника на изборима који ће се одржати наредне године. Фед је у полугодишњем извјештају о финансијској стабилности истакао забринутост због повећања ризичних корпоративних задужења с обзиром на то да кредити компанијама с посебно високим задужењима сада премашују раније врхунце из 2007. и 2014. године. Потпредседник Феда Clarida је изјавио да не види добар разлог за повећање или смањење референтне каматне стопе те да тренутна монетарна политика може помоћи инфлацији у достизању циљаног нивоа од 2%. Према резултатима истраживања Bloomberga, БДП САД ће у текућој години забиљежити раст по стопи од 2,6% (претходно прогнозирано 2,4%), док се за 2020. и 2021. годину прогнозира годишња стопа раста од 1,9%. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је остала непромијењена у односу на претходно истраживање (1,9%), док је прогноза исте за наредну годину благо ревидирана на 2,1% са 2,2%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд USD)	МАР	-50,1	-49,3
2.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	АПР	2,3%	2,2%
3.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	АПР	2,1%	1,9%
4.	Захтјеви за хипотекарне кредите	3. МАЈ	-	-4,3%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. МАЈ	220.000	230.000
6.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	5. МАЈ	-	60,4
7.	Залихе у велепродаји (М/М) F	МАР	0,0%	0,0%
8.	Мјесечно стање буџета (милијарди USD)	АПР	160,5	-146,9
9.	Потрошачки кредити (у млрд USD)	МАР	16,0	15,45
10.	Просјечне зараде по радном сату (Г/Г)	АПР	-	1,3%

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1198 на ниво од 1,1233, што представља раст од 0,31% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији обиљежена је преговорима између владајуће Конзервативне партије и опозиционе Лабуристичке партије о питању Брексита. Почетком седмице UK Telegraph је објавио вијест да премијерка Мау жели да потпише споразум с лидером опозиције Corbynom како би избјегла именовање нових чланова у ЕУ Парламент. Ипак, постоји слаба спремност за међупартијски споразум међу члановима партије премијерке Мау. Како се у овом извору помиње, Мау је упозорена да би чланови њене партије могли почети с активностима за њену смјену већ у овој седмици уколико она постигне споразум с Лабуристичком партијом.

Састанци одржани почетком седмице појачали су шпекулације око тога да су разговори у застоју, те да није извјесно да ће се споразум постићи. Крајем седмице премијерка Мау је изјавила да ће међупартијски преговори с главном опозиционом странком, с циљем постизања компромиса око Брексита, бити настављени данас, док ће Влада дискутовати с ЕУ о могућим промјенама везаним за Брексит, у зависности од резултата преговора међу партијама.

Вицегувернер ВоЕ Ramsden је изјавио да је ВоЕ углавном заштићена од већине ризика по финансијску стабилност који би могли да се појачају због непостизања споразума око Брексита. Према његовом мишљењу, највећи ризици по финансијску стабилност углавном су ублажени, а тичу се одсуства будућих акција ЕУ власти, док су значајни ризици присутни у дијелу домаћинства и бизниса.

Члан MPC ВоЕ Saunders сматра да је мало вјероватно да ће ВоЕ повећати референтну каматну стопу, чак и уколико економија буде биљежила напредак под утицајем глатког Брексита. Он је упозорио да, иако ће пословне инвестиције вјероватно јачати у случају глатког Брексита, бројне друге неизвјесне ситуације могу узроковати њихову стагнацију, те додао да очекује да ће каматне стопе током времена благо расти, али то неће бити ни убрзо нити ће тај раст бити брз. Saunders је изјавио и да је сада неутрални ниво каматне стопе, који нити стимулише нити успорава економију, вјероватно око 2%, у поређењу са стопом од 5%, колико је износила прије финансијске кризе 2008. године. UK Telegraph је објавио вијест да се премијерка Мау припрема да одржи гласање у наредне двије седмице уколико преговори о Брекситу с Лабуристичком партијом пропадну, али и због тога

што тражи механизам којим би присилила Парламент да изабере пут напријед, прије него што ризикује још један застој.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Halifax цијене кућа (М/М) АПР	0,1%	1,1%	-1,6%
2.	БДП (Q/Q) Р I квартал	0,5%	0,5%	0,2%
3.	Лична потрошња (Q/Q) Р I квартал	0,5%	0,7%	0,3%
4.	Потрошња владе (Q/Q) Р I квартал	0,4%	1,4%	1,3%
5.	Извоз (Q/Q) Р I квартал	1,7%	0,0%	1,6%
6.	Увоз (Q/Q) Р I квартал	4,5%	6,8%	2,1%
7.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) Р I квартал	-0,7%	0,5%	-0,9%
8.	Индустријска производња (Г/Г) МАР	0,5%	1,3%	0,4%
9.	Прерађивачки сектор (Г/Г) МАР	1,1%	2,6%	1,2%
10.	Трговински биланс (у млрд GBP) МАР	13,70	13,65	14,43

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,85018 на ниво од 0,86395, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3173 на ниво од 1,2998.

ЈАПАН

Протекле седмице објављен је записник с мартовске сједнице MPC ВоЈ у којем је наведено да је већина креатора монетарне политике изјавила да ће требати времена да се достигне циљани ниво инфлације, те да је важно предузети превентивне мјере када то буде потребно.

Јачање трговинских тензија између САД и Кине утиче и на финансијско тржиште у Јапану, с обзиром на то да испоручује велике количине електронских уређаја у Кину, а који се користе за израду готових производа намијењених за тржиште САД. Током прошле седмице јапански индекс акција Nikkei је забиљежио снажан пад од 4,11% на седмичном нивоу, док је референтни принос на десетогодишње обвезнице забиљежио најнижи ниво од почетка априла.

Гувернер ВоЈ Курода је, након што се појавила идеја у одређеним круговима у САД о могућности да владе могу више агресивно да повећају потрошњу без узроковања хиперинфлације, одбацио ову идеју те додао да економске политике Токија нису ни близу овом концепту. Курода је изјавио да би се хиперинфлација могла догодити не само у екстремним околностима, као што су оне након рата, већ и због политичких неуспјеха, како је то видљиво у неким земљама Латинске Америке и Азије.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

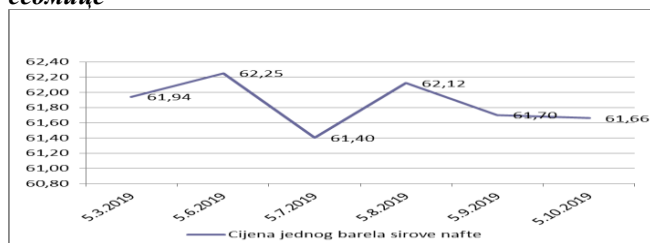
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарна база (Г/Г) АПР	3,2%	3,1%	3,8%
2.	Индекс укупних зарада (Г/Г) МАР	-0,5%	-1,9%	-0,7%
3.	Потрошња домаћинстава (Г/Г) МАР	1,6%	2,1%	1,7%
4.	Индекс потрошачког повјерења АПР	40,3	40,4	40,5
5.	PMI индекс прерађивачког сектора F АПР	-	50,2	49,2
6.	PMI индекс услужног сектора АПР	-	51,8	52,0

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 124,45 на ниво од 123,52 (најнижи ниво од почетка године). JPY је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 111,10 на ниво од 109,95.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,94 USD (55,32 EUR). Током седмице цијена нафте се кретала у прилично узаном распону, без значајних промјена. Цијена нафте је тренутно под утицајима очекивања новости везано за трговинске преговоре између САД и Кине, али и појачаних залиха овог енергента у САД. Након што је нафта у првом кварталу ове године забиљежила највећи квартални раст у посљедњих скоро десет година, у овом мјесецу биљежи постепени пад. Знакови да би Саудијска Арабија могла појачати понуду, како би се покрили губици због мање понуде нафте од стране Ирана, као и неизвјесности око трговинског споразума између САД и Кине су главни покретачи цијене нафте. Такође, подршку цијени нафте пружају појачане тензије између САД и Техерана, као и вјероватноћа да ће се обим понуде нафте од стране Венецуеле смањити. Саудијска Арабија је објавила да су два њена танкера нападнута током пловидбе у Перзијском заливу, што је појачало регионалне тензије, док САД појачавају притиске на Иран. Танкери Саудијске Арабије су оштећени у недељу ујутро у „саботажном нападу“ на обали Уједињених Арапских Емирата. Танкери су се приближавали Хормушком заливу који је најважнија транспортна рута за нафту. Одговорност за овај инцидент још нико није преузео. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,66 USD (54,89 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.279,11 USD (1.141,89 EUR). Током седмице цијена злата је углавном биљежила раст под утицајем шпекулација о постизању трговинског споразума САД и Кине те изражених пријетњи предсједника Трамп повећањем царина на увоз из Кине, које су се касније обистиниле. Овакве околности појачавају тражњу за сигурним инвестицијама, попут злата, а смањују улагања у ризичније активе. Цијена злата је нешто значајнији пад забиљежила средином седмице, након што је предсједник САД Трамп сугерисао да би било могуће постизање споразума с Кином, још у протеклој седмици. Крајем седмице цијена злата је повећана након што су САД донијеле одлуку да уведу царине на робу у вриједности од око 200 милијарди USD, која се из Кине увози, што је продубило несугласице међу овим земљама, али и појачало забринутост око глобалног економског раста. Након оваквих одлука САД, Кина је одмах одговорила да је „спремна да узврати ударац“ али није пружила било какве детаље. Преговори између двије економије, који су у прошлој седмици вођени начинили су ограничен напредак. Узимајући у обзир да споразум није постигнут, вјероватно ће очекивања исхода потенцијалног споразума и даље имати највећи утицај на кретање цијене злата. На затварању тржишта у петак цијена злата је износила 1.286,05 USD (1.144,96 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

